

2016-07-13

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr MSN 2016/2311

Dnr M16-558

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Yttrande över Stockholm Vatten VA AB:s ansökan om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk, Mål nr M 3980-15

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden antar miljöenhetens förslag till yttrande, daterat 2016-08-31 som sitt eget till Mark och miljödomstolen.

Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen har bett Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka att senast den 1 september 2016 lämna synpunkter på Stockholm Vatten VA AB:s ansökan, för fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk med tillhörande ledningsnät i Stockholm, Huddinge och Nacka kommuner, Stockholm län.

Ärendet

Mark- och miljödomstolen har bett Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka att senast den 1 september 2016 lämna synpunkter på Stockholm Vatten VA AB:s ansökan¹, för fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk med tillhörande ledningsnät i Stockholm, Huddinge och Nacka kommuner, Stockholm län.

Stockholm Vatten VA AB har i sammandrag ansökt om följande förändringar av verksamheten vid Henriksdals avloppsreningsverk.

- Fördubblad kapacitet för avloppsrening vid Henriksdals reningsverk med ökad kapacitet för förbehandling och en ny pumpstation i Sickla benämnd Bromma pumpstation.

---

¹ enligt 9 kap. och 11 kap. miljöbalken

- Fem istället för dagens tre utloppsledningar vid Danvikstull
- Utökad biogasutvinning ur externt organiskt material (t.ex. matavfall) vid Henriksdals reningsverk
- Utökning av avloppsnätet från dagen cirka 200 mil med ytterligare 1,5 mil i form av en ny bergförlagd avloppstunnel från Bromma till Henriksdal i Stockholm, Huddinge och Nacka kommuner.

Nacka kommun ska ta ställning till Stockholm Vatten ansökan till Mark och miljödomstolen. Både av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och Kommunstyrelsen via enheten för strategisk utveckling lämnar varsitt yttrande. Yttrandet fokuserar på frågor och företeelser som berör Nacka kommun.

Bakgrund

En ökad befolkning i regionen medför att kapacitet för avloppsrening behöver öka. Dessutom ställer framtida miljökrav även krav på ny teknik i reningsverken.

Stockholm Vatten VA AB är ett kommunalt aktiebolag tillhandahåller VA-tjänster till flera kommuner i Stockholmsregionen. Verksamheten är prövad och reglerad i flera tillstånd. I dag har Stockholm Vatten två avloppsreningsverk, Bromma reningsverk samt Henriksdals reningsverk med anläggningar i Henriksdal och Sickla. Bromma reningsverk ska avvecklas och allt avloppsvatten ska ledas till Henriksdal. Både Henriksdals- och Sicklaanläggningen ska byggas om och reningen ska förbättras. Henriksdalsverket ligger både i Stockholm och Nacka kommun. Bergrummen är dock belägna inne i Henriksdalsberget inom Nackagränsen.

Syfte

Det övergripande syftet med utbyggnaden av detta reningsverk är att klara avloppsreningen år 2040 och att skapa förutsättningar för ytterligare utbyggnad efter år 2040.

Stockholm Vatten AB yrkar tillstånd enligt 9 kap miljöbalken till miljöfarlig verksamhet

- Till fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk i Nacka och Stockholms kommuner med ledningsnät i Stockholms och Nacka kommuner avseende en maximal genomsnittlig veckobelastning om 2,7 miljoner max gvb pe² samt att mottaga och utöver fettavskiljarslam röta externt organiskt material vid reningsverket om maximalt 100 00 ton/år,
- Att utföra den utbyggnad av Henriksdals reningsverk med tillhörande ledningsnät, som den utökade verksamheten förutsätter,
- Att släppa ut behandlat avloppsvatten i Saltsjön i Stockholms och Nacka kommuner,
- Allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i ansökan och i övrigt i målet.

---

² med gvb menas genomsnittlig veckobelastning personekvivalenter

Stockholm Vatten yrkar tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken till vattenverksamhet för bland annat (endast verksamheter som kan beröra Nacka kommun medtagna).

- Att från avloppstunneln i byggskedet pumpa bort allt inläckande grundvatten med hjälp av pumpar placerade i tunneln inom bland annat fastigheten Slamstationen 1,
- Att från avloppstunneln i driftskedet pumpa bort allt inläckande grundvatten med hjälp av pump placerad i tunnelns slut vid Sickla inom fastigheten Slamstationen 1,
- Att anlägga ytterligare två utloppsledningar för det renade avloppsvattnet i Saltsjön inom fastigheten Sicklaön 37:42 och samfälligheten S:71,
- Allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i ansökan och i övrigt i målet.

Nya förutsättningar och förändringar som kan påverka Nacka kommun

De två avloppsreningsverk Stockholm Vatten driver idag är otillräckliga för framtida behov. Befolkningsmängden beräknas öka betydligt till år 2040. Det innebär att kapaciteten för avloppsreningen måste öka, men även att ny teknik måste introduceras för att uppfylla framtida miljökrav. Reningsverket ska moderniseras med bland annat membranteknik.

Stockholm Vatten kommer att avveckla Bromma reningsverk, allt avloppsvatten ska ledas till reningsverket i Henriksdal. Bygget av avloppstunnlarna från Bromma till Sickla berör inte Nacka. Det gör däremot ombyggnaden av Henriksdals reningsverk, eventuellt även Sicklaanläggningen.

De förändringar Stockholm Vatten planerar och som direkt påverkar Nacka kommuns geografiska område är att fördubbla reningsverkets kapacitet för avloppsrening och öka kapaciteten för förbehandling. Fem utloppsledningar föreslås vid Danvikstull i Stockholms stad istället för dagens tre. Dessutom blir det en ökad biogasutvinning från externt organiskt material (t ex matavfall) vid Henriksdal.

Reningsverket och bostäder

Utbyggnaden av reningsverket är viktigt för Nackas fortsatta utveckling, men innebär även en risk. Att utöka och förnya reningen vid Henriksdals reningsverk är nödvändigt för klara den ökade befolkningen i regionen och i Nacka kommun. Stockholm Vatten tar höjd för ökningen och kommer att klara den belastning som ett ökat byggande i regionen medför. Västra Sicklaön redovisas som en del av den centrala regionkärnan, d v s en utvidgning av Stockholms innerstad. I avtal med stat och landsting ska Nacka låta uppföra 13 500 bostäder på Västra Sicklaön, varav 1 600-1900 planeras inom Henriksdalsområdet.

Risker

I detta område äger Nacka kommun relativt mycket mark och har därmed rådighet över bostadsproduktionen. Det är av vikt att möjligheterna att genomföra en förtätning och utbyggnad av hela Henriksdalsområdet säkras. Detta innebär att villkor krävs för att luktolägenheter, som kan påverka människor eller miljön i området, inte får förekomma.

Ändringar i slamhanteringen kan ge konsekvenser för boendemiljön vid Henriksdalsberget eftersom den koncentreras till Henriksdal. En ny slamavvattning anläggs uppe på berget medan utlastningen sker inne i berget. Den nya anläggningen blir en risk för bebyggelsen vilket innebär att skyddsavstånd krävs. Det finns en risk att luktproblem uppstår i den bebyggelse som planeras i området. Dessutom måste de risker hanteras som kan uppstå av att biogasproduktionen lokaliseras alltför nära bebyggelse. Henriksdalsverkets huvudsakliga verksamhet sker inne i bergrum, men vissa verksamheter är olämpliga i bergrum, t ex biogasproduktion. Här krävs tydliga villkor för verksamheten så att en god och säker boendemiljö klaras.

Vattendirektiv och Baltic Action Plan

För att klara Sveriges åtaganden och alla skärpta krav om minskade utsläpp av ämnena fosfor och kväve till Östersjön ska membranteknik installeras i reningsverket. Denna teknik ger möjlighet att klara de höga krav på vattenrening som kommer fram till år 2040.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens yrkande

Föreslagna villkor för verksamheten

För att kunna bedriva sin verksamhet i enlighet med ansökan föreslår Stockholm Vatten i sin ansökan 32 villkor för verksamheten vid reningsverket. Samtliga föreslagna villkor rör Nacka kommun direkt eller indirekt.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår utöver de villkor för verksamheten som Stockholm Vatten föreslår att Mark och miljödomstolen lägger till följande villkor:

- De av Stockholm Vatten föreslagna skyddsavstånden gentemot bostäder och därmed jämförbara lokaler ska fastställas.
- I förebyggande syfte ska luktreduktion installeras vid verksamheter som kan ge upphov till luktolägenheter.
- Skorstenar som avleder ventilationsluft från luktande verksamhet ska vara utrustade med luktreduktion

Slutsats

När de villkor som Stockholm Vatten och de krav Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i Nacka föreslår uppfylls klarar reningsverket vid Henriksdal de krav på rening av avloppsvatten som krävs i regionen. Dessutom används bästa kända teknik för att klara vattendirektivets skärpta krav på utsläpp av fosfor och kväve till Östersjön. Det ger en ökad möjlighet för Sverige att klara våra åtaganden i Baltic Sea Action Plan.

De villkor som föreslås bedöms också vara tillräckliga för att klara en god och säker boendemiljö i Henriksdalsområdet.

Anna Green
Miljöchef
Miljöenheten
08-718 77 25
anna.green@nacka.se

Annika Klarnäs Jacobson
Miljöskyddsinspektör
Miljöenheten
08-718 99 27
annika.klarnas-jacobson@nacka.se

Bilagor

1. Förslag till yttrande till mark- och miljödomstolen
2. Anmälan med bilagor A-M
3. Fullmakter
4. Kompletteringar

